

Nyhetsbrev om EU-rätt nummer 8 2020

Innehåll

INLEDNING	2
AVGÖRANDE I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.....	2
Skatterätt.....	2
Tillhandahållande till Migrationsverket av tillfälligt boende för asylsökande har ansetts utgöra skattepliktig rumsuthyrning i en verksamhet som liknar hotellrörelse.....	2
Kravet på jämförlig beskattning i IL ansågs inte strida mot EU-rätten	3
Processrätt.....	5
Miljöorganisation talerätt trots få medlemmar.....	5
EU-DOMSTOLEN.....	5
Avgöranden rörande Sverige	5
Ingivande till domstol av upphovsrättsligt skyddat verk utgör inte överföring till allmänheten.....	5
Tullskuld uppkommer endast när vara bearbetats på sätt som går utöver tillstånd till förädling	6
Färgsättning av bussar kan utgöra kännetecknen om den gör det möjligt att särskilja transporttjänster från andra företags sådana.....	7
Förslag till avgöranden rörande Sverige	8
Institutionell rätt och allmänna principer	8
Åtskillnad i behandling indirekt grundad på religiös övertygelse ansågs godtagbar	8
Processrätt.....	10
Den till vilket ett föreläggande om att lämna ut uppgifter riktas hade en ovillkorlig rätt till ett effektivt rättsmedel.....	10
Skatterätt.....	12
Polska villkor för nedsättning av beskattningsunderlaget vid utebliven betalning oförenliga med mervärdesskattedirektivet	12
Konkurrensrätt m.m.....	14
Stöd som hanterades av ett franskt miljöorgan ansågs inte vara en åtgärd som vidtas med statliga medel	14
Inre marknaden och fri rörlighet	15
Arbetslös migrerande arbetstagare med uppehållsrätt för sig och sina barn hade rätt till bl.a. sociala förmåner.....	15
Inrikes och rättsligt samarbete	17
Nationell regel enligt vilken staten inte kan begära skadestånd i brottmålsprocess kan vara förenlig med artikel 325 FEUF	17
Informationssamhället	19

EU-domstolen om lagring av personuppgifter för brottsbekämpande ändamål . 19	
Arbetsrätt	19
Krav på titeln doktorandhandledare som villkor för fortsatt tillsvidareanställning av pensionerade universitetslärare kan strida mot ramavtalet om visstidsarbete	19
Konsumenträtt.....	20
Migrationsrätt	20
Miljö rätt	21
EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER	21
NYA MÅL.....	21
DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN	21
FRÅN LAGSTIFTNINGSSARBETET	21
Sverige.....	21
Kompletterande bestämmelser med anledning av den nya EU-förordningen om spritdrycker och EU:s tillträde till Genèveakten	21
En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning.....	22
Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv.....	22
Revision av det enhetliga elektroniska rapporteringsformatet	23
Motåtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner samt vissa andra inkomstskattefrågor	23

INLEDNING

Välkommen till ett nytt nummer av Nyhetsbrevet, denna gång rörande oktober månad. Domstolen har den 6 oktober fått två nya domare, Ineta Ziemele från Lettland och Jan Passer från Tjeckien. Svenska domstolar har fått inte mindre än tre svar på respektive begäran om förhandsavgörande, bl.a. angående de eventuella upphovsrättsliga verkningarna av ett ingivande av ett skyddat verk som bevisning i allmän domstol. En vägran att lämna tillstånd till vård utomlands för Jehovas vittne som inte kunde godta blodtransfusioner har ansetts innebära en godtagbar åtskillnad indirekt grundad på religiös övertygelse. Domarna Digital Rights Ireland och Tele 2 Sverige har fått sin fortsättning. Detta och mycket annat rapporteras i detta nummer.

AVGÖRANDE I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.

Skatterätt

[Tillhandahållande till Migrationsverket av tillfälligt boende för asylsökande har ansetts utgöra skattepliktig rumsuthyrning i en verksamhet som liknar hotellrörelse](#)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 28 oktober 2020 i mål 876-20, HFD 2020 ref. 51, prövat en fråga om förhandsbesked rörande tillämpning av undantaget från mervärdesskatteskyldighet för uthyrning av fast egendom, ett undantag som inte omfattar hotellrörelse eller liknande. Bolaget hade ingått avtal med Migrationsverket

om att tillhandahålla s.k. ABT-boende för asylsökande, omfattande framför allt kost och logi. Bolaget ska även utföra diverse andra tjänster såsom att städa, åtgärda fel och brister i anläggningen, ta emot och inkvartera asylsökande, informera om brandskydd, vid behov tillkalla väktare, sköta bokningsschema i tvättstugan, ordna aktiviteter för de boende, m.m. Ersättningen för såväl kost som logi beräknas per boende och dygn. Bolaget har dock rätt till en garantiersättning för hälften av boendeplatserna under förutsättning att det finns åtminstone en boende placerad på anläggningen. Avtalstiden är sex månader och därefter löpande i som längst ytterligare drygt tre år. Skatterättsnämnden fann i det nu aktuella förhandsbeskedet att bolagets tillhandahållanden av kost respektive logi är skattepliktiga. Skatteverket överklagade såvitt avser logi.

Huvudfrågan i målet är om tillhandahållande till Migrationsverket av tillfälligt boende för asylsökande utgör skattepliktig rumsuthyrning i en verksamhet som liknar hotellrörelse. Av EU-domstolens praxis framgår att uttrycket "branscher med liknande funktion" i artikel 135.2 a i direktivet ska ges en vid tolkning, i syfte att säkerställa att fastighetsupplåtelse som potentiellt konkurrerar med skattepliktig hotellverksamhet också ska bli föremål för mervärdesskatt (Blasi, C-346/95, EU:C:1998:51, punkt 20). EU-domstolen har vidare uttalat att medan uthyrning av fastighet vanligtvis är en förhållandevis passiv verksamhet som har samband med att tid förflyter och som inte skapar något betydande mervärde, så är den gemensamma nämnaren för de transaktioner som utesluts från undantaget från skatteplikt att de innebär ett mer aktivt utnyttjande av den fasta egendomen ("Goed Wonen", C-326/99, EU:C:2001:506, punkterna 52 och 53 och Temco Europe, C-284/03, EU:C:2004:730, punkt 20). En kortare avtalstid än sex månader har i målet Blasi, punkterna 23-26, ansetts tala för skattepliktig uthyrning.

I det aktuella fallet ansåg HFD att avtalstiden med Migrationsverket inte skulle ligga till grund för bedömningen, utan den tid som de boende vistas på anläggningen. Eftersom den tiden endast undantagsvis överstiger sex månader och övriga omständigheter också talar i samma riktning framstår verksamheten enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening mer som ett aktivt utnyttjande av fastigheten än som en passiv uthyrning av densamma, och är därmed skattepliktig.

[Kravet på jämförlig beskattning i IL ansågs inte strida mot EU-rätten](#)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 7 oktober 2020 i mål 6446-19 fastställt Skatterättsnämndens förhandsbesked, enligt vilket andelsägare i ett bolag i Luxemburg dels inte ska CFC-beskattas för bolagets inkomster, dels utdelningar och kapitalvinster på andelarna i bolaget inte ska tas upp endast till fem sjättedelar. En person som är bosatt i Sverige och som äger andelar i svenska eller utländska bolag beskattas som huvudregel för utdelningar och kapitalvinster på andelarna. Hur stor del av utdelningarna och kapitalvinsterna som är skattepliktiga beror på vilken typ av andelar det rör sig om. Utdelningar och kapitalvinster på andelar i onoterade svenska bolag ska om vissa villkor är uppfyllda tas upp endast till fem sjättedelar. Detsamma gäller för andelar i onoterade utländska bolag under förutsättning att inkomstbeskattningen av bolaget är jämförlig med inkomstbeskattningen av ett svenskt bolag. Om kravet på jämförlig beskattning inte är uppfyllt ska utdelningar och kapitalvinster beskattas i sin helhet. Vidare finns regler om att inkomster som uppkommer i utländska lågbeskattade bolag i vissa fall löpande ska beskattas hos

bolagets delägare i Sverige, dvs. beskattas hos delägaren redan innan inkomsten delas ut (s.k. CFC-beskattning). Syftet med denna reglering är att förhindra eller försvåra skatteplanering med hjälp av sådana bolag. Om det utländska bolaget utgör en verklig etablering från vilken en affärsmässigt motiverad verksamhet bedrivs så ska dock CFC-beskattning inte ske även om övriga förutsättningar för detta är uppfyllda. I så fall beskattas ägaren i vanlig ordning för utdelningar och kapitalvinster på andelarna.

AA och BB äger andelar i det onoterade bolaget Vireos Investment Fund S.A., SICAV-SIF (fondbolaget) vilket har sitt säte i Luxemburg. De har tillsammans med andra medlemmar av familjen AB ett kontrollerande inflytande i fondbolaget. Bolagets verksamhet består i att för andelsägarnas räkning investera bolagets medel i olika tillgångar som genererar avkastning. AA och BB ansökte om förhandsbesked för att få veta hur inkomsterna från fondbolaget ska beskattas. Av ansökan om förhandsbesked framgår att fondbolaget bildades 2007 i Luxemburg. Bolaget omfattas av särskilda skatteregler som gäller för investeringsfonder. Det betalar därför inte någon inkomstskatt i Luxemburg utan endast en årlig skatt som uppgår till 0,01 procent av värdet på bolagets nettotillgångar.

Skatterättsnämnden bedömde att fondbolaget utgör en verklig etablering i Luxemburg från vilken en affärsmässigt motiverad verksamhet bedrivs och att någon CFC-beskattning därför inte ska ske (fråga 1). Skatterättsnämnden ansåg vidare att beskattningen av fondbolaget i Luxemburg inte uppfyller kravet på jämförlig beskattning samt att det i det aktuella fallet inte strider mot EUF-fördraget att tillämpa detta krav. Utdelning och kapitalvinst på andelar i fondbolaget ska enligt nämnden därför inte tas upp reducerat till fem sjättedelar (fråga 2).

HFD uttalade att den första frågan i målet är om CFC-beskattning av andelsägare i ett visst bolag i Luxemburg ska underlåtas på den grunden att bolaget utgör en verklig etablering i Luxemburg från vilken en affärsmässigt motiverad verksamhet bedrivs. Den andra frågan är om inkomstbeskattningen av bolaget är jämförlig med inkomstbeskattningen av ett svenskt företag och utdelningar och kapitalvinster på andelar i bolaget därmed ska tas upp endast till fem sjättedelar. Om kravet på jämförlig beskattning inte anses vara uppfyllt uppkommer slutligen frågan om det i den i målet aktuella situationen strider mot unionsrätten att upprätthålla detta krav. HFD gjorde samma bedömning i sak som Skatterättsnämnden gjort. Vad särskilt gäller **kravet på jämförlig beskattning** konstaterade HFD att det får till följd att utdelningar och kapitalvinster på andelarna i fondbolaget beskattas hårdare än utdelningar och kapitalvinster på andelar i ett svenskt onoterat företag. Det föreligger därmed en **negativ särbehandling som i princip strider mot såväl etableringsfriheten som den fria rörligheten för kapital**. En negativ särbehandling **strider emellertid inte mot fördraget** om den gränsöverskridande och den inhemska situationen **inte är objektivt jämförbara**. Till skillnad från vad som var fallet i HFD 2017 ref. 57 beskattas inte någon del av fondbolagets vinst i Luxemburg. Detta utesluter risken för dubbelbeskattning. AA och BB kan därför inte anses befinna sig i en situation som är objektivt jämförbar med situationen för en andelsägare i ett svenskt bolag.

Processrätt

[Miljöorganisation talerätt trots få medlemmar](#)

Högsta domstolen har i beslut den 28 oktober 2020 i mål T 5637-19 förklarat att miljöorganisationen Kommittén Rädda Västerdalälven har rätt att överklaga Mark- och miljööverdomstolens dom. Målet rör tillstånd enligt miljöbalken att rusta upp en kraftstation i älven Fulan, norr om Sälen, och att utföra vissa biotopförbättrande åtgärder. Trots att miljöorganisationen haft relativt få medlemmar har den, enligt HD, överklaganderätt enligt 16 kap. 13 § miljöbalken, som grundas på den s.k. Århuskonventionen, eftersom den på annat sätt än genom medlemsantalet visat att verksamheten har allmänhetens stöd.

EU-DOMSTOLEN

EU-domstolen har under perioden 1 – 30 oktober 2020 meddelat [46 domar](#) som publicerats i rättsfallssamlingen, varav [sex domar](#) från stora avdelningen. [Tre](#) av dessa 46 domar rör mål där förhandsavgörande begärts av svensk domstol. Under samma period har generaladvokaterna meddelat [26 förslag](#) till avgöranden. Inget av dessa förslag rör Sverige i denna mening. [Pressmeddelanden](#) har lämnats i ett antal av dessa avgöranden och förslag.

Avgöranden rörande Sverige

[Ingivande till domstol av upphovsrättsligt skyddat verk utgör inte överföring till allmänheten](#)

EU-domstolen, femte avdelningen, har i dom den 28 oktober 2020 i mål C-637/19, BY, prövat en begäran om förhandsavgörande från Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen, angående tolkningen av artiklarna 3.1 och 4.1 i direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället. Begäran har framställts i ett mål mellan klaganden i det nationella målet, som påstår sig ha upphovsrätt till ett fotografi, och motparten i det nationella målet, som har använt sig av detta fotografi. Målet har sin bakgrund i att **motparten i ett annat mål mellan parterna som bevisning i det målet skickat en kopia av en textsida med nämnda fotografi från klagandens webbplats till den allmänna domstol** som handlade det målet.

Klaganden och motparten är två privatpersoner som har var sin webbplats. I en tvist vid svensk domstol skickade motparten som bevisning i målet en kopia av en textsida med ett fotografi från klagandens webbplats till den allmänna domstol som handlade det målet. Klaganden gjorde gällande upphovsrätt till fotografiet och yrkade att motparten skulle förpliktas att utge skadestånd för upphovsrättsintrång och intrång i det särskilda skyddet för fotografiska bilder, enligt 2 § respektive 49 a § upphovsrättslagen. Motparten bestred skadeståndsskyldighet. Underinstansen bedömde att fotografiet var skyddat enligt 49 a § upphovsrättslagen. Nämnda domstol konstaterade att genom att fotografiet getts in till domstolen kunde vem som helst begära att få del av det med stöd av tillämpliga bestämmelser. Enligt domstolen hade motparten därmed spritt fotografiet till allmänheten i upphovsrättslagens mening. Underinstansen ansåg emellertid att det inte var visat att klaganden hade lidit någon skada. Klagandens talan avslogs därför. Talan överklagades till PMÖD, som förklarat att **det råder oklarhet om hur begreppet överföring till allmänheten**

ska tolkas enligt unionsrätten, när det är fråga om ingivandet av upphovsrättsligt skyddade verk till en domstol.

EU-domstolen påminde inledningsvis om att begreppet "överföring till allmänheten" innefattar två kumulativa förutsättningar, nämligen att verket överförs och att överföringen av detta verk sker till allmänheten. Varje handling genom vilken en användare ger tillgång till skyddade verk, med full kännedom om konsekvenserna av sitt handlande, kan utgöra en överföring. Begreppet "allmänhet" avser ett obestämt antal potentiella mottagare och förutsätter dessutom ett ganska stort antal personer, det vill säga att göra ett verk tillgängligt för personer i allmänhet, i motsats till vissa bestämda personer tillhörande en privat krets. En sådan överföring som den som är aktuell i det nationella ska enligt domstolen anses **avse en klart avgränsad och sluten krets med personer som tjänstgör vid en domstol, och inte ett obestämt antal potentiella mottagare**. Det saknar härvid betydelse att det i nationell rätt finns regler om tillgång till allmänna handlingar. Det är nämligen inte den användare som gett in verket till domstolen som lämnar ut handlingen. Istället är det nämnda domstol som lämnar ut handlingen till de privatpersoner som framställt en begäran därom. EU-domstolen påminde slutligen om att det inte framgår, vare sig av artikel 17.2 i EU-stadgan eller av EU-domstolens praxis, att rätten till immateriell egendom i artikel 17.2 skulle vara absolut och således skulle garanteras ett undantagslöst skydd; **rätten till immateriell egendom ska nämligen vägas mot andra grundläggande rättigheter**.

[Tullskuld uppkommer endast när vara bearbetats på sätt som går utöver tillstånd till förädling](#)

EU-domstolen, första avdelningen, har i dom den 8 oktober 2020 i mål C-476/19, Combinova, prövat en begäran om förhandsavgörande från Kammarrätten i Göteborg, angående tolkningen av artikel 124.1 k i förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen. Målet rör en tullskuld som uppkommit i samband med import av varor som har hänförts till förfarandet för aktiv förädling. Den 23 november 2017 importerade Combinova med Tullverkets tillstånd varor som hänfördes till tullförfarandet för aktiv förädling enligt artikel 256 i kodexen. Dessa varor återexporterades den 11 december 2017. Combinova skulle ha lämnat in en avräkningsnota till Tullverket senast den 22 februari 2018, det vill säga inom 30 dagar efter det att fristen för att avsluta förfarandet löpte ut, den 23 januari 2018. Tullverket erhöll emellertid nämnda avräkningsnota först den 6 mars 2018. Tullverket ansåg att den för sent ingivna avräkningsnotan hade gett upphov till en tullskuld enligt artikel 79 i kodexen och beslutade att debitera Combinova för bl.a. tull. Förvaltningsrätten i Göteborg, till vilken Combinova hade överklagat detta beslut, slog genom dom av den 22 augusti 2018 fast att beslutet var korrekt och att Combinova inte hade visat att det fanns någon grund för att anse att tullskulden hade upphört. **Tullverkets allmänna ombud överklagade domen till Kammarrätten i Göteborg och yrkade till förmån för Combinova att rätten skulle förklara att tullskulden hade upphört**. Tullverkets allmänna ombud har i detta hänseende gjort gällande att det följer av artikel 79.2 a i kodexen att denna skuld uppkom den dag då avräkningsnotan skulle ha lämnats in, det vill säga den 22 februari 2018. Vid den tidpunkten hade de varor som är i fråga i det nationella målet emellertid redan förts ut ur unionens tullområde, i och med att de återexporterades den 11 december 2017.

Någon användning av varorna har alltså inte förekommit vare sig vid tidpunkten för tullskuldens uppkomst eller därefter. Varornas användning före tullskuldens uppkomst hade inget samband med tullskuldens uppkomst och motsvarande den förädling som Tullverket hade beviljat tillstånd till. Det finns slutligen inga som helst indikationer på att Combinova skulle ha försökt att agera bedrägligt. De varor som är i fråga i det nationella målet kan därför, enligt Tullverkets allmänna ombud, inte anses ha använts på ett sätt som hindrar att tullskulden upphör enligt artikel 124.1 k i kodexen.

Kammarrätten var osäker på innebörden av begreppet "användning av varor" i sistnämnda bestämmelse. Den har påpekat att detta begrepp förekommer på flera ställen i kodexen och att det av artikel 256 i denna kodex framgår att förfarandet för aktiv förädling gör det möjligt att inom unionens tullområde använda icke-unionsvaror i en eller flera förädlingsprocesser utan att dessa varor beläggs med bland annat importtullar.

EU-domstolen konstaterade att den fråga kammarrätten ställt avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 124.1 k i kodexen ska tolkas så, att **användning av varor enligt denna bestämmelse endast avser en användning som går utöver de förädlingsprocesser som tullmyndigheterna har gett sitt tillstånd till inom ramen för förfarandet för aktiv förädling** enligt artikel 256 i nämnda kodex, eller om den även inbegriper användning som överensstämmer med de förädlingsprocesser som har godkänts. Den konstaterade inledningsvis att kodexen inte innehåller någon definition av begreppet "användning av varor". Vidare hade i vissa språkversioner, däribland den svenska, uttrycket översatts på samma sätt i båda dessa artiklar, medan det i andra översatts olika. Domstolen konstaterade att artikel 124.1 k i kodexen, jämförd med skäl 38 och artikel 124.6 i samma kodex, **syftar till att en tullskuld som uppkommit enligt artikel 79 i kodexen ska kunna upphöra trots att vissa villkor eller skyldigheter enligt kodexen inte har uppfyllts**, när det inte föreligger något försök till bedrägeri och det har bevisats att varorna inte har använts på ett sätt som motiverar att de beläggs med tull och att de har förts ut ur unionens tullområde. Mot den bakgrunden besvarades frågan så, att artikel 124.1 k i kodexen ska tolkas så, att användning av varor enligt denna bestämmelse endast avser en användning som går utöver de förädlingsprocesser som tullmyndigheterna har gett sitt tillstånd till inom ramen för förfarandet för aktiv förädling enligt artikel 256 i nämnda kodex, och inte en användning som överensstämmer med de förädlingsprocesser som har godkänts.

[Färgsättning av bussar kan utgöra kännetecknen om den gör det möjligt att särskilja transporttjänster från andra företags sådana](#)

EU-domstolen, tionde avdelningen, har i dom den 8 oktober 2020 i mål C-456/19, Aktiebolaget Östgötatrafiken, prövat en begäran om förhandsavgörande från Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen angående tolkningen av artikel 3.1 b i direktiv 2008/95/EG om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar. Begäran har framställts i ett mål mellan Aktiebolaget Östgötatrafiken och Patent- och registreringsverket (Sverige) angående ett beslut att avslå en ansökan om varumärkesregistrering på grund av dess avsaknad av särskiljningsförmåga. Östgötatrafiken sökte registrering av varumärken bestående i vissa geometriska figurer i viss färgställning, avsedda att placeras på dess bussar. Varumärkena

beskrevs i de tre ansökningarna på följande sätt: "Färgsättning av fordon i färgerna röd, vit och orange såsom visas", med ett antal illustrationer. Östgötatrafiken preciserade dessutom att ansökningarna inte avsåg fordonens form i sig eller de svarta eller gråa fälten på dessa fordon. PRV avlog ansökningarna med motiveringen att de kännetecken för vilka varumärkesregistrering söktes endast hade dekorativ karaktär, att de **inte kunde uppfattas som kännetecken för de tjänster som avsågs med ansökningarna och att de därmed saknade särskiljningsförmåga**. Östgötatrafiken förde talan mot beslutet vid Patent- och marknadsdomstolen, som avlog dess överklagande med motiveringen att den ingivna bevisningen inte utgjorde tillräckligt stöd för att kännetecknens färg och form avviker så mycket från hur andra företag dekorerar sina fordon att omsättningskretsen kunde antas uppfatta dem som en kommersiell ursprungsangivelse.

PMÖD begärde förhandsavgörande från EU-domstolen, som konstaterade att PMÖD ville få klarhet i **huruvida** artikel 3.1 b i direktiv 2008/95 ska tolkas så, att **särskiljningsförmågan** hos ett **kännetecken**, som omfattas av en ansökan om registrering som varumärke för en tjänst och **som består av färgmotiv samt är avsett att uteslutande och systematiskt anbringas på ett visst sätt på stora delar av de föremål som används för att tillhandahålla denna tjänst**, ska **bedömas i förhållande till dessa föremål** och genom att undersöka huruvida detta kännetecken i betydande mån avviker från normen eller från vad som är sedvanligt i den aktuella branschen. Domstolen framhöll att varumärkets grundläggande funktion är att i fråga om en vara eller tjänst som kännetecknas av varumärket garantera konsumenten eller slutanvändaren varans eller tjänstens ursprung, så att det är möjligt att utan risk för förväxling särskilja denna vara eller tjänst från andra med ett annat ursprung (dom av den 12 juni 2019, Hansson, C-705/17, EU:C:2019:481, punkt 31 och där angiven rättspraxis). När, såsom i det nationella målet, varumärkesansökan avser ett kännetecken som är **avsett att uteslutande och systematiskt anbringas på stora delar av de föremål som används för att utföra tjänsterna, kan kännetecknets särskiljningsförmåga inte bedömas oberoende av hur omsättningskretsen uppfattar anbringandet av kännetecknet på dessa föremål**. Särskiljningsförmåga måste anses föreligga om det framgår att de aktuella färgkombinationerna, anbringade på Östgötatrafikens transportfordon, gör det möjligt för genomsnittskonsumenten att utan risk för förväxling särskilja de transporttjänster som detta företag tillhandahåller från andra företags tjänster. Det saknas anledning att vid nämnda bedömning pröva huruvida de kännetecken som avses med registreringsansökan i betydande mån avviker från normen eller från vad som är sedvanligt i den aktuella branschen.

Förslag till avgöranden rörande Sverige

Institutionell rätt och allmänna principer

[Åtskillnad i behandling indirekt grundad på religiös övertygelse ansågs godtagbar](#)

EU-domstolen, andra avdelningen, har i dom den 29 oktober 2020 i mål C-243/19, Veselības ministrija, prövat en begäran om förhandsavgörande från Augstākās tiesa

(Senāts) (Högsta domstolen, Lettland) angående tolkningen av artikel 20.2 i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, artikel 8.5 i direktiv 2011/24/EU om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård, artikel 56 FEUF och artikel 21.1 i EU-stadgan. Begäran har framställts i ett mål mellan A och Veselības ministrija (hälsoministeriet, Lettland) angående ett beslut att inte bevilja A:s son tillstånd att erhålla hälso- och sjukvård som finansieras av den lettiska staten i en annan medlemsstat.

Klagandens son, som är ett underårigt barn som lider av ett medfött hjärtfel, skulle genomgå en öppen hjärtoperation. Klaganden, som är ansluten till det lettiska hälso- och sjukvårdssystemet, motsatte sig vid tidpunkten för operationen blodtransfusion med motiveringen att hon var medlem av Jehovas vittnen. Eftersom denna operation inte var möjlig i Lettland utan blodtransfusion, ansökte klaganden hos hälsovårdsmyndigheten om utfärdande av en S2-blankett för sin son, enligt vilken en person får ta del av viss planerad vård, bland annat i en annan medlemsstat i unionen än den stat där personen är försäkrad, för att sonen skulle genomgå nämnda operation i Polen. Hälso- och sjukvårdsmyndigheten avtog ansökan om utfärdande av denna blankett, vilket fastställdes med motiveringen att operationen i fråga kunde utföras i Lettland och att endast en persons medicinska situation och fysiska begränsningar skulle beaktas vid utfärdandet av nämnda blankett. Talan väcktes. Klaganden förlorade i första instans. Klaganden överklagade till den hänskjutande domstolen och gjorde bland annat gällande att det förekommit diskriminering, eftersom en stor majoritet av de anslutna har möjlighet att erhålla den aktuella vården utan att avstå från sin religiösa övertygelse.

EU-domstolen konstaterade att den första frågan, som är den som refereras här, avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 20.2 i förordning nr 883/2004, jämförd med artikel 21.1 i stadgan, ska tolkas så, att den utgör hinder för att den försäkrades bosättningsmedlemsstat nekar denne det tillstånd som föreskrivs i artikel 20.1 i denna förordning när sjukhusvård i denna medlemsstat, vars medicinska effektivitet inte ger upphov till några tvivel, är tillgänglig men den använda behandlingsmetoden strider mot denna persons religiösa övertygelse. Enligt artikel 20.2 i förordningen ska tillstånd lämnas om två villkor är uppfyllda. Det första är att i fråga är en förmån som utges enligt lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium den försäkrade personen är bosatt. Det andra villkoret är att **den vård som den försäkrade personen söker** i en annan medlemsstat än i den medlemsstat inom vars territorium han eller hon är bosatt **inte kan ges** i sistnämnda medlemsstat inom den tid som där, med beaktande av vederbörandes aktuella hälsotillstånd och sjukdomens förlopp, är normal för vården i fråga. Eftersom det andra villkoret i artikel 20.2 andra meningen i förordning nr 883/2004 uteslutande består i att undersöka patientens hälsotillstånd, sjukdomshistoria, sjukdomens sannolika förlopp, graden av smärta och/eller funktionsnedsättning och således inte innebär att patientens personliga val i fråga om vård ska beaktas, kan de lettiska myndigheternas beslut att inte utfärda blankett S2 inte anses oförenligt med denna bestämmelse.

När det gäller frågan om vägran att lämna tillstånd utgör indirekt diskriminering på grund av religiös tillhörighet konstaterade domstolen att den nationella lagstiftningen i fråga förefaller vara **formulerad på ett neutralt** sätt och inte ge upphov till direkt diskriminering på grund av religion. Den hänskjutande domstolen har emellertid

angett att till skillnad från personer vars hälsotillstånd, eller vars barns hälsotillstånd, kräver en sådan medicinsk åtgärd som den som är aktuell i det nationella målet, men som inte är medlemmar i Jehovas vittnen, påverkar klagandens religiösa övertygelser dennes val i fråga om vård. Enligt Jehovas vittnen utgör förbudet mot blodtransfusioner en integrerad del av deras religiösa övertygelser, varför de inte kan acceptera att genomgå en medicinsk behandling som innebär blodtransfusioner. Eftersom bosättningsmedlemsstaten inte täcker kostnaderna för en annan behandling, som är tillåten enligt deras religiösa övertygelser, ska de kostnader som denna behandling förorsakat personligen bäras av sådana personer som klaganden. I en sådan situation förefaller det således som om en indirekt skillnad i behandling kan uppstå mellan, å ena sidan, patienter som genomgår en medicinsk behandling med blodtransfusion vars kostnader täcks av socialförsäkringssystemet i bosättningsmedlemsstaten och, å andra sidan, patienter som av religiösa skäl beslutar sig för att inte genomgå ett sådant ingrepp i denna medlemsstat och att istället i en annan medlemsstat genomgå en behandling som inte strider mot deras religiösa övertygelser och som inte ersätts av bosättningsmedlemsstaten. **Vägran att bevilja sökanden förhandstillstånd enligt artikel 20.1 i förordning nr 883/2004 innebär därmed en indirekt skillnad i behandling på grund av religion.** Det ska således prövas huruvida denna skillnad i behandling grundar sig på ett objektivet och skäligt kriterium.

Domstolen konstaterade att **risken för att den ekonomiska balansen i det sociala trygghetssystemet allvarligt rubbas kan utgöra ett legitimt mål** som kan motivera en skillnad i behandling på grund av religion. Målsättningen att upprätthålla en väl avvägd läkar- och sjukhusvård som är tillgänglig för alla kan också omfattas av undantagen vad gäller hänsyn till folkhälsan, i den mån målsättningen bidrar till att säkerställa en hög nivå vad avser hälsoskyddet. Om den behöriga institutionen var tvungen att beakta den försäkrades religiösa övertygelser, skulle de merkostnader som uppkommer, med hänsyn till deras oförutsägbarhet och potentiella omfattning, kunna medföra en risk för den finansiella stabiliteten i sjukförsäkringssystemet, vilket är ett legitimt mål som erkänns i unionsrätten. Av detta följer att **ett system med förhandstillstånd som inte tar hänsyn till den försäkrades religiösa övertygelse utan endast är grundat på medicinska kriterier kan minska en sådan risk och således förefaller vara ägnat att säkerställa detta mål.** Den ställda frågan besvarades därmed på så sätt att artikel 20.2 i förordning nr 883/2004, jämförd med artikel 21.1 i stadgan, ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att den försäkrades bosättningsmedlemsstat nekar att bevilja den försäkrade det tillstånd som föreskrivs i artikel 20.1 i denna förordning när viss sjukhusvård, vars medicinska effektivitet inte ger upphov till några tvivel, är tillgänglig i denna medlemsstat men den använda behandlingsmetoden strider mot denna persons religiösa övertygelse.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

Processrätt

[Den till vilket ett föreläggande om att lämna ut uppgifter riktas hade en ovillkorlig rätt till ett effektivt rättsmedel](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 6 oktober 2020 i mål C-245/19 och C-246/19, État luxembourgeois, prövat en begäran om förhandsavgörande från Cour

administrative (Högsta förvaltningsdomstolen, Luxemburg), angående tolkningen av artiklarna 7, 8, 47 och 52.1 i EU-stadgan och av artiklarna 1.1 och 5 i direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning m.m. Respektive begäran har framställts i två mål mellan, å ena sidan, den luxemburgska staten och, å andra sidan, i det första målet, bolaget B, och, i det andra målet, bolagen B, C och D samt F.C., angående två beslut av skattemyndigheten att ålägga ett bolag respektive en bank att lämna vissa upplysningar till den, i respektive fall till följd av en begäran om utbyte av upplysningar mellan medlemsstaterna på skatteområdet. Målen vid den nationella domstolen har i respektive fall sitt ursprung i en begäran om utbyte av upplysningar från skattemyndigheten i Konungariket Spanien till skattemyndigheten i Storhertigdömet Luxemburg, i syfte att erhålla upplysningar om F.C., en fysisk person med hemvist i Spanien, där hon, i egenskap av skattskyldig person, är föremål för en utredning i syfte att fastställa vederbörandes situation mot bakgrund av den nationella skattelagstiftningen.

En fysisk person bosatt i Spanien var föremål för utredning av spanska skattemyndigheter, som begärde information från Luxemburg angående bl.a. tillgångar och transaktioner i ett bolag respektive en bank där. Den luxemburgska skattemyndigheten beslutade att förelägga bolag respektive bank att lämna ut uppgifterna. Enligt luxemburgsk rätt kunde talan inte föras mot sådana informationsförelägganden. Personen väckte ändå talan med yrkande om att föreläggandena skulle ogiltigförklaras. Den luxemburgska domstolen ansåg sig vara behörig att pröva talan på den grunden att lagstiftningen var oförenlig med rätten till ett effektivt rättsmedel i artikel 47 i EU-stadgan. Den luxemburgska domstolen ställde två frågor till EU-domstolen.

Den första frågan avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 47 i stadgan, jämförd med artiklarna 7, 8 och 52.1 i stadgan, ska tolkas så, att en nationell lagstiftning får medföra att en person som innehar upplysningar, en skattskyldig person som är föremål för en skatteutredning och tredje parter som berörs av dessa upplysningar fräntas möjligheten att väcka direkt talan mot ett beslut om föreläggande att lämna dessa upplysningar till skattemyndigheten, ett beslut som den hänskjutande domstolen anser kan kränka de rättigheter som garanteras genom artiklarna 7 och 8 i stadgan. EU-domstolen konstaterade inledningsvis att den person till vilken föreläggandet riktas riskerar en påföljd om det inte följs. Föreläggandet är därmed en rättsakt som går den personen emot, vilket innebär att rätten till ett effektivt rättsmedel kan göras gällande. Det väsentliga innehållet i rätten till ett effektivt rättsmedel innefattar en rätt för en person som har denna rättighet att väcka talan vid en domstol som är behörig att säkerställa iakttagandet av de rättigheter som unionsrätten garanterar vederbörande och, i detta syfte, att pröva alla rätts- och sakfrågor som är relevanta för att avgöra det mål som är anhängigt vid den. Vidare ska denna person, för att få tillgång till en sådan domstol, **inte vara tvungen att överträda en rättsregel eller en rättslig skyldighet och utsätta sig för den påföljd som är förenad med överträdelsen**. En reglering som den aktuella, som inte ger den person till vilken föreläggandet riktas, rätt att föra talan mot det är således inte förenlig med rätten till ett effektivt rättsmedel.

När det däremot gällde den skattskyldiga personen som är föremål för undersökningen eller tredje parter som berörs av dessa upplysningar ansåg EU-

domstolen att det var möjligt att, med iakttagande av villkoren i artikel 52 i stadgan, begränsa rätten till ett effektivt rättsmedel på sätt som skett.

Den andra frågan avsåg kriterierna för att säkerställa att de frågor som föreläggandet avser inte utgör en otillåten s.k. fishing expedition. Domstolen uttalade att artiklarna 1.1 och 5 i direktiv 2011/16 ska tolkas så, att ett beslut genom vilket den behöriga myndigheten i en medlemsstat ålägger en person som innehar upplysningar att lämna ut dessa upplysningar till myndigheten, i syfte att efterkomma en begäran om utbyte av upplysningar som härrör från den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat, ska – sett tillsammans med denna begäran – anses avse upplysningar som inte uppenbart saknar förutsebar relevans, när beslutet identifierar den person som innehar de aktuella upplysningarna, identifierar den skattskyldiga person som är föremål för den utredning som ligger till grund för begäran om utbyte av upplysningar och den tidsperiod som denna utredning omfattar, och beslutet avser avtal, faktureringar och betalningar, vilka, även om de inte identifieras på ett precist sätt, begränsas genom kriterier som beror på, för det första, omständigheten att de ingåtts eller utförts av den person som innehar upplysningarna, för det andra, omständigheten att de ägt rum under den tidsperiod som omfattas av undersökningen och, för det tredje, deras koppling till den skattskyldiga personen. Pressmeddelande finns på bl.a. [engelska](#).

Skatterätt

[Polska villkor för nedsättning av beskattningsunderlaget vid utebliven betalning oförenliga med mervärdesskattedirektivet](#)

EU-domstolen, första avdelningen, har i dom den 15 oktober 2020 i mål C-335/19, E. (TVA – Réduction de la base d'imposition), prövat en begäran om förhandsavgörande från Naczelny Sąd Administracyjny (Högsta förvaltningsdomstolen, Polen) angående tolkningen av artikel 90 i mervärdesskattedirektivet, 2006/112/EG.

E., som är ett bolag med begränsat ansvar som bildats enligt polsk rätt och som är en beskattningsbar person med avseende på mervärdesskatt, bedriver skatterådgivningsverksamhet till bland annat enheter som är beskattningsbara personer med avseende på mervärdesskatt och som inte är förbundna med detta bolag. Bolaget belägger de tjänster det tillhandahåller i Polen med standardskattesatsen för mervärdesskatt. E. skickade en faktura till en av sina kunder, vilken innehöll mervärdesskatt för tjänster avseende skatterådgivning som är skattepliktiga i Polen. Bolagets kund var vid tidpunkten då tjänsten tillhandahölls registrerad till mervärdesskatt och befann sig inte i ett insolvensförfarande eller i likvidation. Nämnda kund försattes emellertid i likvidation inom 150 dagar efter det att betalningsfristen hade löpt ut, men fortsatte att vara registrerad till mervärdesskatt. Eftersom fakturan varken hade reglerats eller avyttrats i någon form, ingav E., före utgången av tvåårsperioden efter den dag då fakturan utfärdades, till finansministern en begäran om förhandsbesked för att få klarhet i huruvida bolaget, trots att dess kund hade försatts i likvidation efter det att det aktuella tillhandahållandet av tjänsterna hade utförts, kunde komma i åtnjutande av den nedsättning av mervärdesskatt som ska följa av den uteblivna betalningen på grund av att övriga

villkor i mervärdesskattelagen var uppfyllda. Begäran avslogs. Talan väcktes och förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen konstaterade att de ställda frågorna avsåg huruvida **artikel 90** i direktiv 2006/112 **utgör hinder** för en nationell lagstiftning enligt vilken en **nedsättning av beskattningsunderlaget** för mervärdesskatt **villkoras** av att gäldenären, vid tidpunkten för leveransen av varan eller tillhandahållandet av tjänsterna respektive dagen före den dag då rättelsen av skattedeklarationen som syftar till denna nedsättning lämnas in, **är registrerad till mervärdesskatt och inte är föremål för ett insolvens- eller likvidationsförfarande**, och av att gäldenären, på dagen före ingivandet av den skattedeklaration i vilken justeringen genomförs, själv är registrerad till mervärdesskatt.

Den framhöll att artikel 90.1 i direktiv 2006/112, vilken behandlar avbeställning, hävning, icke godkännande, helt eller delvis utebliven betalning eller nedsättning av priset efter det att transaktionen som gett upphov till betalningen av skatten ägt rum, föreskriver att medlemsstaterna är skyldiga att nedsätta beskattningsunderlaget, och följaktligen det mervärdesskattebelopp som den beskattningsbara personen ska betala, varje gång som denne inte har erhållit något vederlag, eller inte har erhållit hela vederlaget, efter det att en transaktion har genomförts. Denna bestämmelse är ett uttryck för en grundläggande princip i direktiv 2006/112, enligt vilken beskattningsunderlaget utgörs av det vederlag som faktiskt har erhållits. Följden av detta blir att skattemyndigheten inte kan uppbära ett större mervärdesskattebelopp än det som den beskattningsbara personen har erhållit. Med hänsyn till att bestämmelserna i artiklarna 90.1 och 273 i direktiv 2006/112 inte – bortsett från de gränser som uppställs däri – innehåller några preciseringar vad gäller de villkor eller skyldigheter som medlemsstaterna får föreskriva, ger dessa bestämmelser medlemsstaterna ett utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller bland annat de formaliteter som de beskattningsbara personerna ska uppfylla vid skattemyndigheterna för att kunna få en nedsättning av beskattningsunderlaget.

Åtgärder som vidtas i syfte att hindra skatteundandragande eller skatteflykt får i princip endast avvika från reglerna om beskattningsunderlag i den mån som detta är absolut nödvändigt för att uppnå detta särskilda syfte. De ska nämligen i minsta möjliga mån påverka syftena med och principerna i direktiv 2006/112, och de får därför heller inte tillämpas på ett sådant sätt att de äventyrar mervärdesskattens neutralitet.

Unionslagstiftaren har låtit varje medlemsstat själv bestämma huruvida utebliven betalning – vilken till skillnad från vad som är fallet vid hävning med retroaktiv verkan av avtalet eller avbeställning i sig inte innebär att parterna försätts i den situation de ursprungligen befann sig i – ska ge rätt till nedsättning av beskattningsunderlaget i motsvarande omfattning, på de villkor som medlemsstaten bestämmer, eller om någon sådan nedsättning inte ska medges i dessa fall. Denna möjlighet att införa undantag måste vara berättigat, så att de åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att använda sig av denna möjlighet inte hindrar att man uppnår det mål som eftersträvas med direktiv 2006/112, nämligen att harmonisera skatterna. Av detta följer även att utövandet av möjligheten att införa undantag **inte ska göra det möjligt för medlemsstaterna att helt enkelt utesluta nedsättning av beskattningsunderlaget för mervärdesskatt vid utebliven betalning.** En rätt för medlemsstaterna att utesluta alla möjligheter till nedsättning av

beskattningsunderlaget för mervärdesskatt skulle strida mot principen om mervärdesskattens neutralitet. Efter en kontroll av dessa villkor i det aktuella målet besvarade domstolen frågan på följande sätt:

Artikel 90 i direktiv 2006/112 ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en nedsättning av beskattningsunderlaget för mervärdesskatt villkoras av att gäldenären, vid tidpunkten för leveransen av varan eller tillhandahållandet av tjänsterna respektive dagen före den dag då rättelsen av skattedeklarationen som syftar till denna nedsättning lämnas in, är registrerad till mervärdesskatt och inte är föremål för ett insolvens- eller likvidationsförfarande, och av att gäldenären, på dagen före ingivandet av den skattedeklaration i vilken justeringen genomförs, själv är registrerad till mervärdesskatt.

Konkurrensrätt m.m.

[Stöd som hanterades av ett franskt miljöorgan ansågs inte vara en åtgärd som vidtas med statliga medel](#)

EU-domstolen, första avdelningen, har i dom den 21 oktober 2020 i mål C-556/19, Eco TLC, prövat en begäran om förhandsavgörande från Conseil d'État (Frankrike) angående tolkningen av artikel 107 FEUF. Målet rör lagenligheten av en förordning om justering av ett ekonomiskt stöd som Eco TLC betalar till aktörer som enligt avtal har ansvar för behandling av avfall från textil- och konfektionsvaror, hemtextilier och fotbeklädnader.

Eco TLC är ett miljöorgan som har erhållit tillstånd från offentliga myndigheter att från saluförare av TLC-produkter ta ut avgifter som ersättning för en tjänst som består i att överta dessa myndigheters ansvar för behandling av avfallet från dessa produkter. Eco TLC ingår i detta syfte avtal med sorteringsaktörer som uppfyller vissa villkor och betalar ut olika typer av ekonomiskt stöd till dem, nämligen hållbarhetsstöd, materialsorteringsstöd och utvecklingsstöd för återvinning och behandling av avfall från TLC-produkter. I förordning fastställdes koefficienten för hållbarhetsstöd för resursåtervinning till 65 euro per ton. Genom en ny förordning höjdes emellertid denna koefficient till 82,5 euro per ton för stöd som skulle utbetalas från och med den 1 januari 2018. Eco TLC har väckt talan mot den senare förordningen av den 19 september 2017 vid Conseil d'État och bland annat gjort gällande att denna förordning utgör statligt stöd, i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF. Conseil d'État har påpekat att enligt miljölagen och principen om utökat producentansvar, är de som saluför TLC-produkter skyldiga att bidra till eller ombesörja materialåtervinning och behandling av avfall från dessa produkter. Den hänskjutande domstolen har angett att dessa saluförare för att uppfylla denna skyldighet antingen själva måste ombesörja behandlingen av avfall från TLC-produkter eller överlåta det ansvaret till en godkänd aktör som får ansvar för att ta ut avgifter från dem och att för deras räkning ombesörja behandlingen av avfallet genom att ingå avtal med sorteringsaktörer för detta ändamål. Eco TLC är den enda aktör som godkänts för detta och att saluförarna inte har valt att själva ombesörja behandlingen av avfall från TLC-produkter.

EU-domstolen konstaterade inledningsvis att den hänskjutande domstolens fråga avsåg att skapa klarhet i huruvida artikel 107.1 FEUF ska tolkas så, att en ordning som innebär att ett privat miljöorgan utan vinstsyfte, som erhållit tillstånd från

offentliga myndigheter, i enlighet med avtal som organet ingått med saluförarna av en särskild kategori av produkter tar ut avgifter från dessa som ersättning för en tjänst bestående i att organet övertar deras ansvar för behandling av avfallet från dessa produkter, samtidigt som det betalar ekonomiskt stöd till ekonomiska aktörer som har till uppgift att sortera och återvinna detta avfall, vars belopp fastställts i tillståndet på grundval av miljömässiga och sociala mål, utgör en åtgärd som vidtas med hjälp av statliga medel i den mening som avses i den bestämmelsen. För att avgöra om en åtgärd kan tillskrivas staten ska det undersökas om myndigheterna har varit delaktiga när denna åtgärd vidtagits. Bestämmelsen om det utvidgade producentansvaret inom området för hantering av avfall från TLC-produkter införts genom författningar av lagstiftningskaraktär, nämligen miljölagen och förordningen av den 3 april 2014, i dess lydelse enligt förordningen av den 19 september 2017. Denna bestämmelse ska således anses kunna tillskrivas medlemsstaten. För bedömningen av huruvida förmånen direkt eller indirekt beviljats med hjälp av statliga medel ska det därtill erinras om att förbudet i artikel 107.1 FEUF enligt fast rättspraxis träffar både stöd som ges direkt av staten eller genom statliga medel och stöd som beviljats av offentliga eller privata organ som staten har inrättat för att de ska förvalta stödet eller som staten har utsett att förvalta stödet. Den omständigheten att det i artikel 107.1 FEUF görs en åtskillnad mellan ”stöd som ges av en medlemsstat” och stöd som ges ”med hjälp av statliga medel” betyder inte att samtliga fördelar som en stat ger utgör stöd, oavsett om de finansieras med hjälp av statliga medel eller inte, utan innebär enbart att detta begrepp ska omfatta de fördelar som ges direkt av en medlemsstat och de som ges genom ett offentligt eller privat organ som har utsetts eller inrättats av denna stat. Det kan nämligen **inte** enligt unionsrätten vara tillåtet att kringgå reglerna om statligt stöd genom att skapa **självständiga myndigheter med uppgift att distribuera stöd**.

I förevarande fall rörde det sig inte om någon direkt eller indirekt överföring av statliga medel. Artikel 107.1 FEUF omfattar emellertid **alla ekonomiska medel som de offentliga myndigheterna faktiskt kan använda för att stödja företag** och det är inte relevant om dessa medel permanent ingår bland statens tillgångar eller inte. Även om de för åtgärden i fråga aktuella beloppen inte permanent disponeras av staten är det förhållandet att de fortlöpande kontrolleras av staten, och således kan disponeras av behöriga nationella myndigheter, tillräckligt för att de ska kunna anses utgöra statliga medel. Domstolen prövade därför om de medel som Eco TLC använder för att betala ekonomiskt stöd till de sorteringsaktörer som ingått avtal permanent kontrolleras av staten och således kan disponeras av andra behöriga nationella myndigheter, vilket den kom fram till inte vara fallet, bl.a. mot bakgrund av att staten inte vid något tillfälle har faktisk tillgång till dessa medel och att miljöorganet inte har några av de särskilda befogenheter som är specifika för offentliga myndigheter. Den ställda frågan besvarades således nekande.

Inre marknaden och fri rörlighet

[Arbetslös migrerande arbetstagare med uppehållsrätt för sig och sina barn hade rätt till bl.a. sociala förmåner](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 6 oktober 2020 i mål C-181/19, Jobcenter Krefeld, prövat en begäran om förhandsavgörande från

Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen (Överdomstolen för socialrättsliga mål i Nordrhein-Westfalen, Tyskland) angående tolkningen av artikel 18 FEUF, artiklarna 7 och 10 i förordning (EU) nr 492/2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom unionen, artikel 24.2 i direktiv 2004/38/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier m.m. samt artikel 4 i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Begäran har framställts i ett mål mellan Jobcenter Krefeld (arbetsförmedlingen i Krefeld) och JD, angående arbetsförmedlingens beslut att inte bevilja JD och hans två döttrar sådana grundläggande sociala trygghetsförmåner som föreskrivs i tysk lagstiftning.

JD och hans tidigare hustru är polska medborgare. I äktenskapet har de två döttrar, födda år 2005 respektive år 2010. Sedan år 2012 eller år 2013 lever JD inte längre tillsammans med sin hustru. I slutet av år 2012 och i början av år 2013 bosatte sig samtliga familjemedlemmar i Tyskland. Båda döttrarna bor huvudsakligen hos sin far och är sedan år 2015 skrivna hos honom. JD:s hustru flyttade tillbaka till Polen år 2016. Döttrarna går i skola i Tyskland sedan den 1 augusti 2016.

JD hade tidigare arbetat i Tyskland, men kom under år 2017 att vara arbetslös och uppbära arbetslöshetsersättning där. Sedan 2018 är han åter heltidsarbetande. Under delar av 2017 fick han och döttrarna understöd i form av grundläggande sociala trygghetsförmåner. Målet rör rätten till sådan ersättning för resterande del av den tid han varit arbetslös. Ansökan om sådan ersättning avslogs med hänvisning till att han inte behållit sin ställning som arbetstagare och inte vistades i Tyskland enbart i syfte att söka en anställning. Fråga uppkom om det var förenligt med likabehandlingsprincipen i artikel 18 FEUF att utesluta unionsmedborgare från socialt bistånd eller särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner.

Den första frågan ställdes för att få klarhet i huruvida **artikel 18 första stycket FEUF** samt artikel 7.2 och **artikel 10** i förordning nr 492/2011 ska tolkas på så sätt att de, mot bakgrund av artikel 24.2 i direktiv 2004/38, inte utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken en medborgare i en annan medlemsstat och dennes minderåriga barn, vilka alla har en **uppehållsrätt enligt artikel 10** i förordning nr 492/2011 i den förstnämnda medlemsstaten på grund av barnens skolgång i den medlemsstaten, under alla omständigheter automatiskt saknar rätt till förmåner för sitt uppehälle. Domstolen framhöll att barnet till en migrerande arbetstagare eller före detta migrerande arbetstagare har en egen uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten med stöd av rätten till likabehandling vad gäller tillträde till utbildning när barnet önskar följa allmän skolundervisning i denna medlemsstat.

Tillerkännandet av en egen uppehållsrätt för barnet innebär vidare att den förälder som har den faktiska vårdnaden om barnet ska tillerkännas en motsvarande uppehållsrätt. Av detta följer att barn till en medborgare i en medlemsstat som arbetar eller har arbetat i den mottagande medlemsstaten, liksom den förälder som har den faktiska vårdnaden om barnen, i sistnämnda stat kan göra gällande en **självständig uppehållsrätt i sistnämnda stat enbart på grundval av artikel 10 i förordning nr 492/2011**, utan att de är skyldiga att uppfylla villkoren i direktiv 2004/38, däribland villkoret att de berörda ska ha tillräckliga tillgångar och en heltäckande sjukförsäkring i den medlemsstaten. Av samma skäl har personer som har uppehållsrätt med stöd av artikel 10 i förordning nr 492/2011 även rätt till likabehandling i fråga om beviljande av sociala förmåner enligt artikel 7.2 i denna

förordning, även om dessa personer inte längre kan åberopa en ställning som arbetstagare, vilken låg till grund för deras ursprungliga uppehållsrätt. Artikel 24.2 i direktiv 2004/38 påverkar inte denna bedömning.

Den andra frågan besvarade så, att artikel 4 i förordning nr 883/2004, jämförd med artikel 3.3 och artikel 70.2 i samma förordning, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken en medborgare i en annan medlemsstat och dennes minderåriga barn, vilka alla har uppehållsrätt enligt artikel 10 i förordning nr 492/2011 i den förstnämnda medlemsstaten, på grund av barnens skolgång där, och är anslutna till ett socialt trygghetssystem i den medlemsstaten i den mening som avses i artikel 3.1 i förordning nr 883/2004, under alla omständigheter automatiskt saknar rätt till särskilda icke avgiftsfinansierade förmåner.

Inrikes och rättsligt samarbete

[Nationell regel enligt vilken staten inte kan begära skadestånd i brottmålsprocess kan vara förenlig med artikel 325 FEUF](#)

EU-domstolen, tredje avdelningen, har i dom den 1 oktober 2020 i mål C-603/19, Úrad špeciálnej prokuratúry, prövat en begäran om förhandsavgörande från Špecializovaný trestný súd (särskild brottmålsdomstol, Slovakien) angående tolkningen av bl.a. artikel 325 FEUF, artiklarna 17 och 47 i EU-stadgan och direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem m.m. Begäran har framställts i ett brottmål mot TG och UF (nedan kallade de tilltalade) avseende gärningar som kan utgöra bedrägeri avseende bidrag som delvis finansierats genom Europeiska unionens budget.

Det nationella målet är ett brottmål mot de tilltalade, två fysiska personer, för gärningar som kan utgöra bedrägeri avseende bidrag som delvis finansierats genom unionsbudgeten. Det brott som är föremål för prövning i det nationella målet ska ha begåtts inom ramen för två anbudsförfaranden. Det bidrag som den första anbudsfordran avsåg betalades ut som ett engångsbidrag, medan det bidrag som betalades ut på grundval av den andra anbudsfordran beviljades i form av ersättning för dokumenterade utgifter. När perioden för utbetalning av bidragen hade löpt ut, överförde de tilltalade sina andelar i de berörda bolagen till en utomstående person och bolagen upphörde därefter med all verksamhet. När det straffrättsliga förfarandet mot dem inleddes, fanns bolagens egendom inte längre i bolagens lokaler. Bolagen hade ex officio strukits ur företagsregistret. Under den period då de aktuella bidragen utbetalades var totalt 107 personer med funktionsnedsättning anställda hos de berörda kommersiella bolagen, vilka fullgjorde sina skyldigheter i fråga om löner och socialförsäkringsavgifter i förhållande till dessa anställda. De anställdas arbete hade emellertid inte någon anknytning till de ändamål som hade angetts i bidragsansökningarna, utan det rörde sig om ett fiktivt arbete.

Åtal väcktes mot de tilltalade i deras egenskap av bolagsmän och företagsledare i dessa bolag. Lokala arbetsmarknads- social och familjerättsliga myndigheter har begärt skadestånd av de tilltalade motsvarande faktiskt utbetalda bidrag. Den hänskjutande domstolen anser emellertid att 46 § i straffprocesslagen inte ger den möjlighet att i ett brottmål pröva huruvida statliga organ har rätt till skadestånd. Den menar emellertid att en tillämpning av denna rättspraxis i det nationella målet skulle

kunna hindra staten från att vidta rättsliga åtgärder för att erhålla ersättning för skador som orsakats av bedrägerierna. En rad frågor tillställdes EU-domstolen, varav två besvarades.

Den första frågan besvarades så, att artikel 2.1 i direktiv 2012/29 ska tolkas så, att detta direktiv inte är tillämpligt på juridiska personer och på staten, även om de enligt nationell rätt är "skadelidande" i straffrättsliga förfaranden.

EU-domstolen konstaterade att den andra frågan avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 325 FEUF ska tolkas så, att den **utgör hinder för nationella bestämmelser**, såsom de tolkats i nationell rättspraxis, **enligt vilka staten**, inom ramen för ett straffrättsligt förfarande, **inte har rätt att begära ersättning** för skada som orsakats av den tilltalades bedrägliga förfarande som lett till att **medel från unionens budget förskingrats**, och i vilka det inom ramen för detta förfarande inte föreskrivs någon annan möjlighet för staten att utöva sin rätt gentemot den tilltalade. Den påminde, med hänvisning till domen i målet Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, punkt 26, om att det finns en skyldighet för medlemsstaterna att bekämpa olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen genom åtgärder som ska vara avskräckande och effektiva, och i synnerhet en skyldighet att vidta samma åtgärder för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, som medlemsstaterna vidtar för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot deras egna ekonomiska intressen. Domstolen framhöll att den omständigheten att det finns olika rättsmedel, varigenom olika syften eftersträvas som skiljer sig åt mellan förvaltningsrätten, civilrätten och straffrätten, inte i sig kan undergräva den effektiva karaktären av åtgärderna för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, **i den mån den nationella lagstiftningen som helhet betraktad gör det möjligt att återkräva felaktigt utbetalda bidrag** från unionens budget. Den omständigheten att det i den berörda medlemsstatens rättsordning **finns ett effektivt rättsmedel** för att undanröja påverkan på unionens ekonomiska intressen, oavsett om detta sker inom ramen för ett straffrättsligt, administrativt eller civilrättsligt förfarande, **är tillräcklig** för att uppfylla den skyldighet till effektivitet som följer av artikel 325 FEUF, **så snart som det gör det möjligt att återkräva felaktigt uppburna bidrag** och straffrättsliga påföljder gör det möjligt att bekämpa fall av grovt bedrägeri. Så är fallet i förevarande mål, eftersom staten, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera, enligt tillämplig nationell rätt har möjlighet att inleda dels ett administrativt förfarande som gör det möjligt för staten att återkräva bidrag som felaktigt betalats ut till den juridiska person som är mottagare av dessa bidrag, dels ett civilrättsligt förfarande som inte enbart syftar till att den juridiska person som är mottagare av de felaktigt uppburna bidragen ska ådra sig civilrättsligt ansvar, utan även till att, efter en fällande brottmålsdom, erhålla ersättning för den skada som lidits från den fysiska person som dömts. Frågan besvarades därmed så, att artikel 325 FEUF ska tolkas så, att den **inte utgör hinder** för nationella bestämmelser, såsom de tolkats i nationell rättspraxis, enligt vilka **staten**, inom ramen för ett straffrättsligt förfarande, **inte har rätt att begära ersättning för skada** som orsakats av den tilltalades bedrägliga förfarande som lett till att medel från unionens budget förskingrats, och i vilka det inom ramen för detta förfarande inte föreskrivs någon annan möjlighet för staten att utöva sin rätt gentemot den tilltalade, så snart som det i nationell lagstiftning föreskrivs effektiva förfaranden

för återkrav av bidrag från unionens budget som utbetalats felaktigt, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

Informationssamhället

EU-domstolen om lagring av personuppgifter för brottsbekämpande ändamål
EU-domstolen, stora avdelningen, har i domar [den 6 oktober 2020 i dels mål C-623/17](#), Privacy International, dels [samma dag i målen C-511/18, C-512/18 och C-520/18](#), La Quadrature du Net m.fl., prövat begäran om förhandsavgörande dels från Investigatory Powers Tribunal (United Kingdom), dels från Conseil d'État (Frankrike) och Cour constitutionnelle (Belgien). Målen rör lagring av och tillgång till personuppgifter inom ramen för elektronisk kommunikation, och utgör en fortsättning på domarna Digital Rights Ireland, Tele 2 Sverige och Ministero Fiscal. De finns ännu inte översatta till svenska, men ett [pressmeddelande på engelska](#) har lämnats gemensamt för målen. Rubriken i pressmeddelandet lyder som följer:
"The Court of Justice confirms that EU law precludes national legislation requiring a provider of electronic communications services to carry out the general and indiscriminate transmission or retention of traffic data and location data for the purpose of combating crime in general or of safeguarding national security".
Nyhetsbrevet återkommer med rapport så snart domarna finns i svensk språkversion. Länkar till den engelska språkversionen återfinns ovan.

Arbetsrätt

[Krav på titeln doktorandhandledare som villkor för fortsatt tillsvidareanställning av pensionerade universitetslärare kan strida mot ramavtalet om visstidsarbete](#)

EU-domstolen, åttonde avdelningen, har i dom den 8 oktober 2020 i mål C-644/19, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu m.fl., prövat en begäran om förhandsavgörande från Curtea de Apel Alba Iulia (Appellationsdomstolen i Alba Iulia, Rumänien) angående tolkningen av artiklarna 1, 2.2 b och 3 i direktiv 2000/78/EG om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet och av klausul 4.1 i ramavtalet om visstidsarbete, som återfinns i bilagan till direktiv 1999/70/EG om ramavtalet om visstidsarbete undertecknat av EFS, UNICE och CEEP. Målet rör anställningsvillkoren för FT:s tjänst vid universitetet efter det att FT uppnått den lagstadgade pensionsåldern.

Under åren 1994–2015 innehade FT en fast tjänst som universitetslektor vid universitetet på grundval av ett avtal om tillsvidareanställning. Trots att FT uppnådde den lagstadgade pensionsåldern, som fastställdes till 65 år, den 11 juni 2015, kunde FT, med stöd av ett beslut fattat av universitetet, behålla sin ställning som fast anställd lärare för perioden från detta datum till den 30 september 2015, under läsåret 2014/2015. I ett senare skede avsåg universitetets styrelse FT:s begäran om att få behålla sin ställning som fast anställd lärare för läsåret 2015/2016, med motiveringen att ansökan inte var förenlig med "metoden för godkännande av bibehållande av ställningen som fast anställd lärare för lärare som uppnått 65 års ålder" (nedan kallad metoden), vilken antagits av universitetet genom beslut nr 3655 av den 28 september 2015. Enligt metoden var möjligheten att behålla sin ställning som fast anställd lärare efter nämnda ålder enligt artikel 289.6 i lag nr 1/2011 förbehållen lärare med titeln doktorandhandledare. Eftersom FT:s begäran avslagits

valde hon att från och med år 2016 ingå ett antal på varandra följande visstidsanställningskontrakt med universitetet för samma typ av arbete som tidigare enligt systemet för timlön, vilket ger lägre inkomster än vad som betalas till fast anställda lärare. FT väckte talan och förlorade i första instans. Förhandsavgörande begärdes.

Den besvarade frågan avsåg om en sådan åtskillnad i behandling är förenlig med dels likabehandlingsdirektivet, dels ramavtalet. Domstolen konstaterade beträffande likabehandlingsdirektivet att den skillnad i behandling som beror på huruvida en person innehar titeln doktorandhandledare är avhängig de berörda personernas yrkeskategori, på vilket **direktivet inte är tillämpligt**. När det gäller klausul 4.1 i ramavtalet, föreskrivs där ett **förbud mot att behandla visstidsanställda mindre fördelaktigt än jämförbara tillsvidareanställda enbart på grund av att de har en visstidsanställning**, om detta inte **motiveras på objektiva grunder**. Det framgick av beslutet om hänskjutande att syftet med metoden, enligt dess motivering, är att komma till rätta med den oroande ökningen av antalet undervisningstjänster som universitetsprofessorer och universitetslektorer med hänsyn till antalet undervisningstjänster för lektorer och assistenter samt till att säkerställa den ekonomiska balansen mellan hållbarhet respektive utveckling inom universitetet, på kort och medellång sikt. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att pröva huruvida dessa skäl verkligen ligger bakom metoden. Däremot är enligt domstolen sådana **mål som huvudsakligen avser personalförvaltning och budgethänsyn** och som dessutom inte grundar sig på objektiva och öppna kriterier, **inte objektiva skäl** som motiverar en sådan särbehandling som den som är aktuell i det nationella målet. Även om budgethänsyn kan ligga till grund för en medlemsstats socialpolitiska val och påverka karaktären och omfattningen av de skyddsåtgärder som staten önskar vidta, kan de emellertid inte i sig utgöra ett politiskt mål och kan följaktligen inte motivera att nationella bestämmelser tillämpas vilka ger upphov till olikabehandling till nackdel för visstidsanställda. Mot den bakgrunden besvarades den delen av frågan så, att klausul 4.1 i ramavtalet ska tolkas så, att den **utgör hinder** mot att tillämpa en nationell lagstiftning enligt vilken, bland de lärare vid ett universitet som fortsätter att utöva sitt yrke där efter att ha uppnått den lagstadgade pensionsåldern, endast lärare som har titeln doktorandhandledare kan behålla sin ställning som lärare med fast anställning, medan lärare som inte har ställning som doktorandhandledare endast kan ingå avtal om visstidsanställning med detta universitet, varvid lönen blir lägre än för fast anställda universitetslärare. Detta gäller **förutsatt att** den första kategorin av lärare består av arbetstagare med tillsvidareanställning som **kan jämföras** med arbetstagarna i den andra kategorin, och skillnaden i behandling, däribland vad gäller löner, **inte motiveras av objektiva omständigheter**, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att bedöma.

Konsumenträtt

Migrationsrätt

Miljörätt

EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER

Senaste numret av [Europarättslig tidskrift](#) är nr 3/20.

Även [Skattenytt](#) tillhandahåller vissa artiklar fritt på nätet, t.ex. en artikel av Jesper Johansson, [Uttags- och utdelningsbeskattnings vid underprisöverlåtelser i internationella oäkta koncerner](#)

Från [Svensk juristtidning](#) noteras bl.a. Erik Lidman, [Informationsmässig likabehandling enligt aktiebolagslagen](#)

NYA MÅL

DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN

Torsdagen den 26 november 2020 kl. 09.30 meddelar EU-domstolen dom i dess mål C-787/18, Sörgård Fastigheter AB. Målet rör en begäran om förhandsavgörande från Högsta förvaltningsdomstolen angående följande frågor:

- Om en säljare av en fastighet, på grund av regler som medlemsstaten har infört med stöd av artikel 188.2 i mervärdesskattedirektivet, inte har justerat ett avdrag för ingående skatt eftersom köparen ska använda fastigheten uteslutande för transaktioner som medför rätt till avdrag, föreligger då hinder mot att köparen, i ett fall då justeringstiden alltjämt löper, åläggs att justera avdraget vid den senare tidpunkt då köparen i sin tur överlåter fastigheten till någon som inte ska använda fastigheten för sådana transaktioner?
- Förändras svaret på fråga 1 om den första överlåtelse som nämns i den frågan utgör en sådan överföring av tillgångar som avses i artikel 19 i mervärdesskattedirektivet?

FRÅN LAGSTIFTNINGSSARBETET

Sverige

[Kompletterande bestämmelser med anledning av den nya EU-förordningen om spritdrycker och EU:s tillträde till Genèveakten](#)

Prop. 2020/21:44

I propositionen föreslås att lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel anpassas med anledning av en ny EU-förordning om spritdrycker. Hänvisningar i dessa lagar till den nu gällande EU-förordningen om spritdrycker föreslås ändras så att lagarna i stället kompletterar den nya EU-förordningen.

Vidare föreslås att lagen om kontroll av skyddade beteckningar på

jordbruksprodukter och livsmedel även ska komplettera en ny EU-förordning med anledning av EU:s tillträde till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen. Slutligen görs bedömningen att den som ansöker om skydd enligt det nya systemet ska betala den registreringsavgift om 1 000 schweizerfranc som EU måste betala för en registrering av en skyddad beteckning enligt Genèveakten. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 25 maj 2021.

[En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning](#)

Prop. 2020/21:43

I propositionen lämnar regeringen förslag som syftar till att anpassa svensk lagstiftning till en ny EU-förordning om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i livsmedelskedjan.

I propositionen föreslås ändringar i nio lagar. Ändringarna innebär bl.a. att det nya uttrycket annan offentlig verksamhet införs som en beteckning för sådana myndighetsuppgifter som inte är offentlig kontroll. Bestämmelser om rätt att få tillträde, upplysningar och handlingar vid kontrollen, samt om aktörernas skyldighet att lämna hjälp, utvidgas till att gälla även vid annan offentlig verksamhet. Vissa föreskriftsbemyndiganden utvidgas till att även omfatta annan offentlig verksamhet. Myndigheter som utövar offentlig kontroll föreslås i vissa fall få rätt att köpa in produkter utan att identifiera sig, i syfte att kontrollera att produkterna uppfyller gällande krav. Det föreslås även att det införs en skyldighet för kontrollmyndigheterna att ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

Vidare föreslås bestämmelser om tystnadsplikt för organ med delegerade uppgifter och för fysiska personer som offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har delegerats till. Det föreslås också att beslut som har meddelats av sådana organ eller fysiska personer ska kunna överklagas.

De nya reglerna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 april 2021.

[Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv](#)

Prop. 2020/21:42

Regeringen föreslår de lag-ändringar som krävs för att genomföra 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv.

Den svenska regleringen av skjutvapen och ammunition håller en internationellt sett hög skyddsnivå och uppfyller i många avseenden redan de krav som ställs i ändringsdirektivet. Det är dock nödvändigt att genomföra vissa ändringar i främst vapenlagstiftningen, men även i krigsmateriellagstiftningen och lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Förslagen som genomför ändringsdirektivet innebär bl.a. att

- kraven på märkning och registrering utökas,
- vapenmäklarverksamhet regleras på samma sätt som vapenhandlarverksamhet,
- vissa lösttagbara magasin regleras i vapenlagen.

I propositionen föreslår regeringen även lättnader i tillståndsplikten för ljuddämpare. Förslaget innebär att ljuddämpare inte längre ska jämföras med skjutvapen, utan i stället regleras på i princip samma sätt som ammunition. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2021.

[Revision av det enhetliga elektroniska rapporteringsformatet](#)

Prop. 2020/21:34

Vissa noterade företag ska upprätta års- och koncernredovisningar i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering. Formatet specificeras närmare i Europeiska kommissionens s.k. Esef-förordning.

Med anledning av kravet på enhetligt elektroniskt format, föreslås några kompletterande lagändringar i fråga om revision. Förslagen innebär att revisionsberättelsen för berörda företag ska innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen, och i förekommande fall koncernredovisningen, är upprättad i överensstämmelse med kraven på formatet.

Förslagen är ägnade att stärka investerarnas förtroende för de finansiella rapporter som ett företag upprättar i det enhetliga elektroniska formatet.

I propositionen behandlas även riksdagens tillkännagivande om en översyn med tillfällig inriktning av de tidsfrister i aktiebolagslagen som gäller vid kapitalbrist i aktiebolag.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

[Motåtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner samt vissa andra inkomstskattefrågor](#)

Prop. 2020/21:26

I propositionen föreslås ändringar i inkomstskattelagen som syftar till att uppfylla Ekofinrådets riktlinjer om motåtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner som antogs den 5 december 2019.

Förslagen innebär att det införs regler i svensk rätt som på ett effektivt och proportionerligt sätt motverkar att icke samarbetsvilliga jurisdiktioner tillämpar metoder som inte uppfyller internationella standarder och granskningskriterier. Det föreslås därför att det som motåtgärd införs ett avdragsförbud för interna och externa ränteutgifter på skulder till företag i vissa icke samarbetsvilliga jurisdiktioner. Vidare föreslås att tillämpningen av CFC-reglerna bör säkerställas när det gäller Trinidad och Tobago.

Det nya avdragsförbudet föreslås innebära att ett företag inte får dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag som hör hemma i en jurisdiktion som är upptagen i en gällande och offentliggjord förteckning över stater eller jurisdiktioner utanför Europeiska unionen (EU) som av medlemsstaterna gemensamt har bedömts vara icke samarbetsvilliga på skatteområdet.

I propositionen föreslås också att termen verkligt värde vid beskattningsinträde i vissa fall ändras till nettoförsäljningsvärde. Förslaget är en följdändring av en tidigare ändring i årsredovisningslagen där termen verkligt värde getts en ny innebörd.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.